Spoločná ochrana tajomstiev gajdošskej a pastierskej kultúry

PL-SK
Interreg
Poľsko-Slovensko
Európsky fond regionálneho rozvoja
EURÓPSKA ÚNIA

Projekt s názvom: Spoločná ochrana tajomstiev gajdošskej a pastierskej kultúry je výsledkom spolupráce dvoch partnerov – obce Oravská Polhora (SK) a gminy Zawoja (PL). Projekt pozostáva z dvoch hlavných úloh, ktoré sa navzájom doplňujú a spoločne vytvárajú jeden ucelený produkt zameraný na propagáciu a uchovávanie vzácnej kultúry na oboch stranách legendami opradenej Babej hory.

Vybudovanie siete zariadení na uchovávanie a rozširovanie unikátnej gajdošskej a pastierskej kultúry je prvou hlavnou úlohou projektu vďaka ktorej bolo v obci Oravská Polhora vybudované Európske centrum gajdošskej kultúry, ktoré sa zameriava na ochranu a rozširovanie gajdošskej kultúry. Hlavnou myšlienkou vybudovania gajdošského centra je aktívny prístup k rozširovaniu kultúry, ktorá je zapísaná do UNESCO formou organizovania výchovných koncertov, workshopov výroby gájd a výučbou hry na tento špecifický hudobný nástroj. Gmina Zawoja v rámci projektu vybudovala na svojom území pastiersku záhradu, ktorá pripomína každodenný život pastierov na salaši s ukážkami náradia, zariadení a tiež objektov typických pre salaš. Súčasťou je tiež výstavba vyhliadkovej veže, z ktorej môžu návštevníci pozorovať charakteristický vzhľad krajiny popretkávanej ovcami a pastiermi.

Druhou hlavnou úlohou projektu je uchovávanie a rozširovanie unikátnej gajdošskej a pastierskej kultúry prostredníctvom organizovania cyklov workshopov a praktických cvičení, ktoré plne využijú vybudované zariadenia. Cieľom tejto úlohy je posilniť sociálny kapitál po oboch stranách slovensko-poľskej hranice, ktorý je nositeľom unikátnej kultúry gajdošov a pastierov spod Babej hory.

Dvojhlasné oravské gajdy

Dnes sa tento druh dvojhlasných gájd vyskytuje v dvoch obciach na severnej Orave – **v Sihelnom a v Oravskej Polhore.** V minulosti bolo jeho územné rozšírenie omnoho väčšie a zahrňovalo dve veľké teritóriá. Na severnom Slovensku sa popri ďalších obciach v Slovenských Beskydách (Rabča, Rabčice a iné) dvojhlasé gajdy vyskytovali v celej oblasti Tatier, pričom boli rozšírené až po Považie a na východe po Prešov. Na severozápadnom Slovensku sa nachádzali od Žiliny až po hraničné obce s Moravou.

Melodická píšťala *(gajdica, gajdicová píšťalka)* tohto typu gájd je trubica so šiestimi hmatovými otvormi vpredu, jedným hmatovým otvorom vzadu *(kontrová dierka)* a jedným bočným dolaďovacím otvorom *(štimová dierka)* na jej dolnom konci. Melodická píšťala je so vzduchovým rezervoárom pravouhlo lomená cylindrická trubica, s vŕtaním 22-23 mm, ktorej vonkajší tvar je opracovaný do podoby kozej hlávky *(koza, kozička).*

Burdónová píšťala *(bas)* je cylindrická trubica zložená z troch pohyblivých častí *(článkov)*. Jej celková dĺžka sa pohybuje v rozmedzí 750-1050 mm. Jednotlivé časti basu sú na miestach spojov zosilnené prstencami z mosadzného plechu, alebo vyliate cínom či olovom. Burdónovú píšťalu spája so vzduchovým rezervoárom pravouhlo lomená cylindrická trubica *(koleno basu)* s vŕtaním 12-14 mm. U väčšiny gajdošov má podobu hlavy draka s otvorenou tlamou.

Vzduchový rezervoár *(koža, skuraw)* je v zadnej časti – po odrezaní zadných nôh – zvnútra zviazaný. Do otvoru v krku sa viaže kozička s gajdicou, vo vývode po prednej ľavej nohe je umiestnená nafukovacia trubica, vo vývode po prednej pravej nohe koleno basu s burdónovou píšťalou. Ladenie základného tónu melodickej píšťaly sa pohybuje v rozmedzí tónov d 1 – fis 1. Tón burdónovej píšťaly znie – ako u všetkých typov gájd na Slovensku – o dve oktávy nižšie.

Dudy Wielkopolske

V strednej a južnej časti Veľkopoľska existujú v podstate dva základné typy gájd, menšie ako kozly – **gajdy Bukowsko-Kochańskie** a **Gostyńsko-Rawickie.** Nafukujú sa čerpacím mechom, majú mech z brúsenej a šitej kože, uloženú v textilnom obale, sedemdierkovú melodickú píšťalu (6 + 1) a huk dvakrát zahnutý o 180 stupňov. Spojka melodickej píšťaly s vrecom mala tvar kozej hlavy.

Tieto typy gájd sa líšia veľkosťou - Gostyńsko-rawické sú menšie ako Bukowsko-kośčianske, ako aj detailmi zdobenia, do istej miery materiálmi, z ktorých boli niektoré časti vyrobené a odlišujú sa striktne hudobnými znakmi: **ladenie a mierka.**

Gajdoš z Poľska na festivale Gajdovačka

Aj v medzivojnovom období vo Veľkopoľsku sa gajdošská muzika triedila so zaujímavou pravidelnosťou: cestou z juhovýchodných a južných oblastí regiónu (Ostrów Wielkopolski, Krotoszyn, Rawicz, Rydzyna, Leszno, Bukówiec, Gostyń) cez tzv. centrálne (Śrem, Kościan , Grodzisk Wielkopolski, Opalenica, Buk), na západe (Kaszczor, Wolsztyn) sa veľkosť gájd zväčšovala a ich ladenie zmenšovalo – v medziach malej šestiny: d – F ostré. Na západnom okraji Veľkopoľska (Chrośnica, Zbąszyń, Perzyny, Nowa Wieś, Grójec Mały, Chobienice, Mała Wieś, Wąhabno, Babimost, Podmokle, Dąbrówka Wielkopolska) hrávali najväčšie a najnižšie znejúce gajdy.

V gajdošských podoblastiach Veľkopoľska sprevádzal gajdy v kapele huslista, ktorý musel upraviť register svojho nástroja ku vysoko znejúcim gajdám, naladil ho viac-menej o pätinu vyššie, pričom dal ďalší pražec asi do 1/3 dĺžky krku *(hmatníka)* huslí. To mu umožnilo pri hre na prvej pozícii získať register o oktávu vyšší v porovnaní s gajdami a je ich lepšie počuť.

Kozel čierny a Kozel biely

Ide o gajdošské nástroje s melodickou *(gajdicou)* a basovou *(huk, bordun)* píšťalou, zachovali sa vo Veľkopoľsku. Oba nástroje sa nafukujú čerpacím mechom. Rozdielom je ich mech - Kozel čierny je z tmavej brúsenej a prešívanej kože a Kozel biely je z celej kozej kože so zachovanými bielymi štetinami. Huk je v Kozle čiernom rovný, kým v Kozle bielom je dvakrát lomený o 180 stupňov, vďaka čomu je kratší a praktickejší. Majú rovnaký počet otvorov na prsty v gajdici - osem *(sedem vpredu, jeden vzadu, na palec)*, ale rozdielne ladenie - F (Kozel čierny) a E (Kozel biely). Odlišovali sa aj kultúrnymi funkciami. Na Kozel čierny spolu so zlobcokom *(malým, trojstrunovým husľovým nástrojom s telom vytesaným do monolitu)* sa hralo počas svadby *(do odčepčenia)*, neskôr počas svadobnej hostiny hrávali na Kozel biely spolu s husľami a s Es klarinetom *(zvyčajne po 1. svetovej vojne).* Odmenu za hranie Kozla čierneho platili mladomanželia a Kozla bieleho platili svadobní hostia.

Gajdoši z Poľska (kozel biely) na festivale Gajdovačka

České dudy

Starobylý ľudový nástroj, ktorý sa používa vo väčšine dudáckych oblastí Čiech a susedných oblastí Rakúska a Nemecka. Melodická píšťala má sedem otvorov, ktoré umožňujú na uzavretom hmatníku zahrať typický stredoeurópsky dudácky tónový rad v rozsahu neúplnej oktávy. Výstup na melodickú píšťalu má tvar štylizovanej kozej hlavy, čo je pre tento nástroj charakteristické. Basová píšťala *(bordun, huk)* je ladená o dve oktávy nižšie ako základný tón melodickej píšťaly. Pri hre sa zavesí cez rameno za chrbát hráča alebo pred neho, ako to bolo v prípade predchádzajúcich typov tohto nástroja.
Otvory potrubia sú valcové. Tvorba zvuku je pomocou kmitajúceho plátku na piskore. Mech je vyrobený z kozej kože so srsťou, drevené časti sú z javora alebo hrušky. V súčasnosti je v Čechách najrozšírenejšie ladenie **Es dur** *(tónová rada: B-d-Es-f-g-a-b-c').* Ďalšie ladenia sú **D, F, G a B dur/mol** *(napr. d mol: A-c-d-e-f-g-a-b).*

Moravské gajdy

Starý ľudový nástroj, ktorý sa v rôznych verziách vyskytuje na celej Morave. Melodická píšťala má sedem otvorov, ktoré umožňujú na uzavretom hmatníku zahrať typický stredoeurópsky dudácky tónový rad v rozsahu neúplnej oktávy. Basová píšťala je naladená o dve oktávy nižšie ako základný tón melodickej píšťaly a pri hre visí hráčovi cez rameno za chrbtom. Rohové ozvučnice sú zakončené kovaným nadstavcom s uzáverom.

Otvory potrubia sú valcové. Tvorba tónov pomocou jednoduchého úderného tŕstia. Mech je vyrobený z ovčej alebo kozej kože so srsťou, drevené časti sú z javora alebo hrušky. Nástroje sú vybavené čerpacím mechom.

Ladenie: **G dur** *(tónová rada: d-f#-g-a-h-c1-d1-e1).*
Ďalšie ladenia: **g mol, C, D a A dur/mol** *(napr. d mol: A-c-d-e-f-g-a-bb).*

Hanka Burešová, gajdoška zo Strakoníc

Kaba gaida

Kaba gajda patrí do skupiny balkánskych gájd, ktoré sú vďaka ich jednoduchosti na jednej strane a zaujímavým hudobným možnostiam na strane druhej rozšírené v Srbsku, Severnom Macedónsku, Albánsku, Bulharsku, Grécku a v európskej časti Turecka. Rodopská kaba gajda je z nich najväčšia, turecké slovo **„kaba“** označuje jej hlboké ladenie. V Bulharsku je možné študovať gajdy na konzervatóriu ľudovej hudby, pôsobí tam aj veľký gajdošský orchester „300 kaba gajdi“.

Gaita asturiana

Jeden z mnohých typov gájd z Ibérijského poloostrova, z rázovitej oblasti Astúria, ktorá sa nachádza na severe medzi Atlantickým oceánom a horami o výške našich Tatier. Vyznačujú sa uzavretým prstokladom a možnosťou priefuku až do polovice horného registra. Slávni gajdoši, napríklad José Remis Ovalle, to dokázali majstrovsky využiť a doslova sa pretekali vo virtuóznej hre. V dnešnej dobe sa gajdy, ktoré Astúrčania považujú za svoj národný nástroj, používajú vo všetkých hudobných žánroch, vyučujú sa na školách, a o vynikajúcich gajdošov ani výrobcov tam nie je núdza.

Great Highland Bagpipe – Am piob mhòr

Gajdy pôvodom z neveľkej oblasti škótskej vysočiny a priľahlých ostrovov sa dostali v službách armády britského impéria do celého sveta, v dnešnej dobe sú jednoznačne najrozšírenejším zo všetkých typov gájd, používajú sa v mnohých tradičných aj novodobých žánroch, ich štúdiu, uchovávaniu a rozvoju sa venuje celá rada špecializovaných inštitúcií.

Gajdy štvorhlasné, Ponitrie

Jozef Lenhart (1920 – 2010) bol známy majster ľudových umeleckých remesiel, zakladajúci člen ÚĽUVu. Pracoval s kožou, drevom, kovom i rohovinou, vynikal precíznosťou a dokonalosťou remeselného spracovania svojich výrobkov. Už od detstva mal rád gajdy, úraz v mladom veku ho však pripravil o tri prsty pravej ruky, preto si na ne nikdy nezahral. Vyrobil ich však okolo tucta, pričom sa držal predlôh z rôznych častí Slovenska.

Kysucké gajdy s čerpacím mechom

Zachované gajdy zo Skalitého pochádzajú od gajdoša Časnocha, ktorý podľa vyjadrenia pamätníkov hrával na gajdách, na svadbe a po stodolách. Melodická píšťala má šesť hmatových otvorov *(„dierok“)* - všetky vpredu. Počtom dierok sa skalitské gajdy vymedzujú oproti oravským gajdám, ktoré majú sedem „dierok“ - sú akýmsi prechodným typom medzi čierňanskými a oravskými gajdami. Drevená melodická píšťala - gajdica je zdobená krúžkovými ryhami a bývala ukončená zakrivenou ozvučnicou z dreva, baranieho alebo kravského rohu. Gajdica sa zasúva do hlavice, na ktorú je pripevnený mech. Piskory sa zhotovovali najmä z bazy. Mech je napĺňaný vzduchom prostredníctvom fukáča - chľipáka („chľipjoka“).Drevená burdonová píšťala - huk sa skladá z dvoch častí a znie o dve oktávy nižšie, od základného tónu gajdice. Pri hre je huk položený na rameno, smerom dozadu a je ukončený zakrivenou ozvučnicou zhotovenou z dreva. Huk sa v pravom uhle vsúva do hlavy valcovitého tvaru so spätnou klapkou. Hlava je pripevnená na pomocný čerpací mech. Skaliťania nazývali ich gajdy **„dudami“**.

Gajdy trojhlasné, Podpoľanie

Dvojgajdica s otvoreným koncom melodickej píšťaly, 1 burdón, **ladenie F**, slivkové drevo, mosadz, kozia koža

Gajdy trojhlasné, Pohronský Inovec

Dvojgajdica s uzavretým koncom melodickej píšťaly, 1 burdón, **ladenie H**, slivkové drevo, mosadz, hovädzia koža

STUPNICA - GAJDY

číslo ukazuje, ktorú dierku máte odkryť

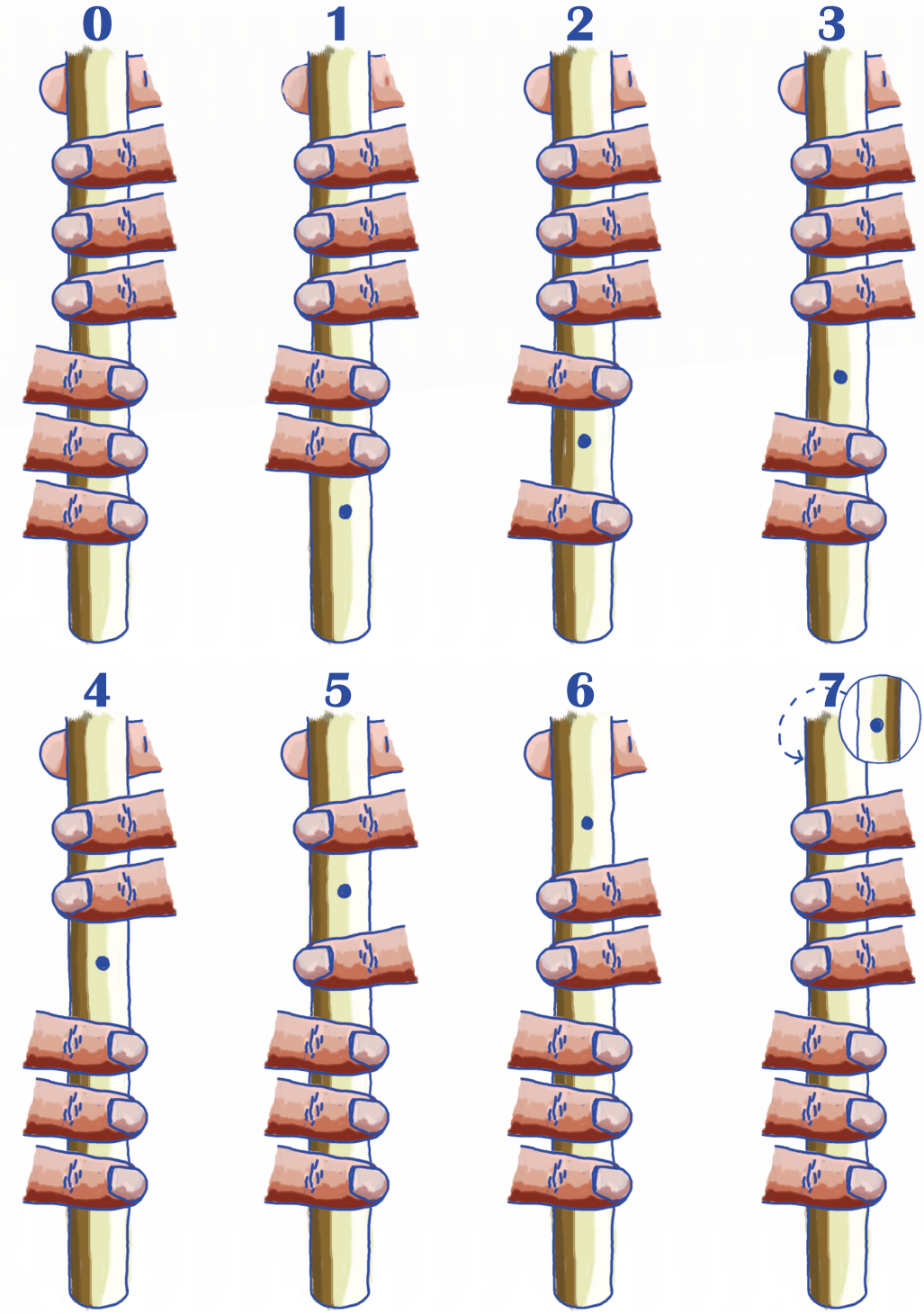

STUPNICA - PÍŠŤALKA

číslo ukazuje, ktorú dierku máte odkryť

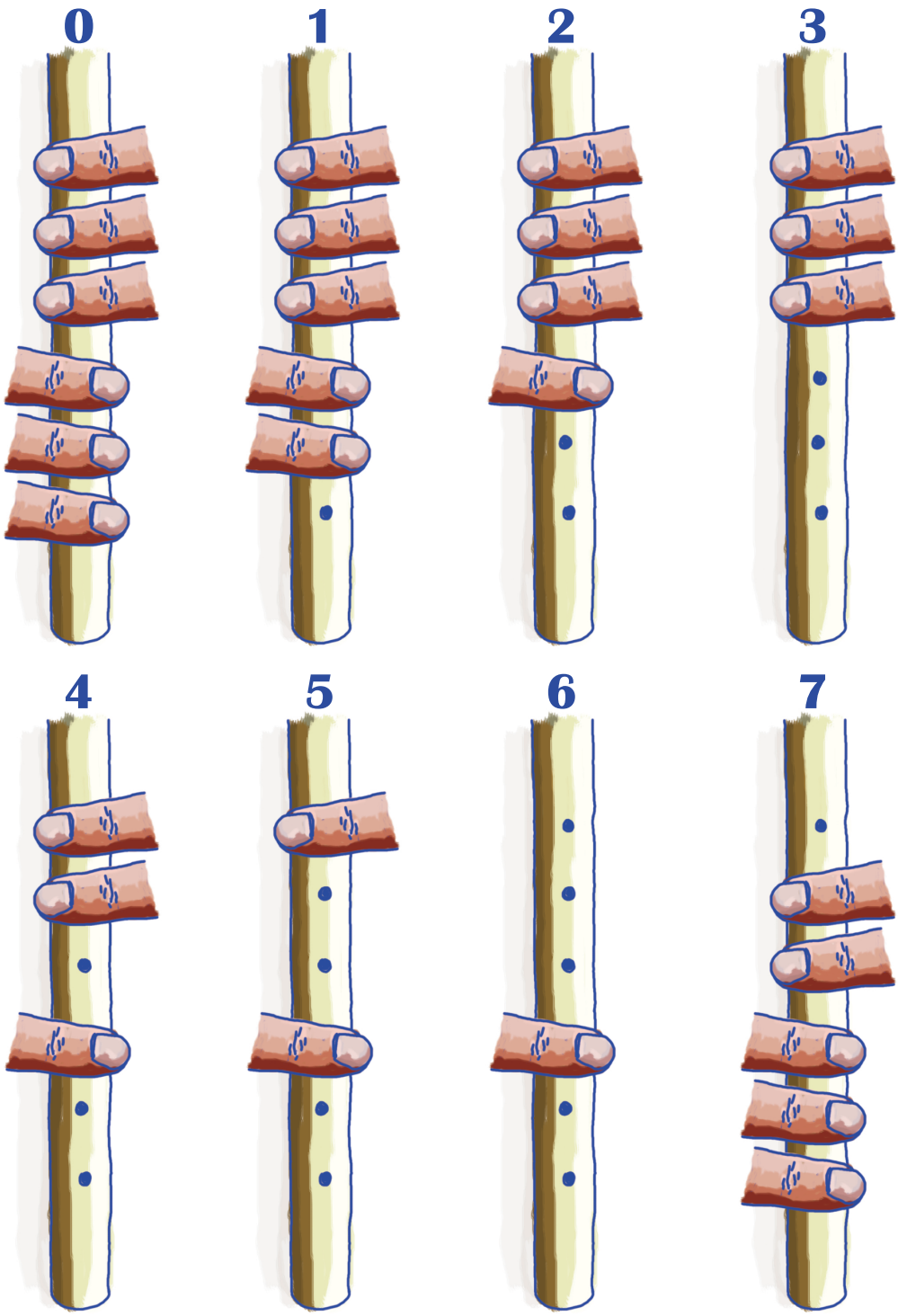

PAPJYROVE BUTKI MOM

rýchle tempo *k tancu Obrtok*

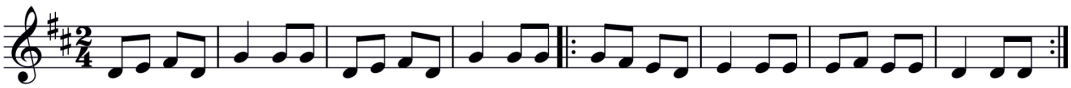

G/G/B: 23445—55 23445—55 /:54323—3334332-22:/
P/P/P: 01223---33 01223--33 /:32101-11 12110- 00:/

Papjyrove butki mom, papjyrove podesvy
/:skim zebede tancovač kje parobcy vodešľi.:/
Na dyjose pocyrno na jakocy ganecka
/:a momsy jašinecka a jako jagodecka.:/

/Preklad/
Papierové topánky mám, papierové podošvy,
/:s kýmže budem tancovať keď parobci odišli.:/
Veď som ja počierna ako cigánočka,
/:a mám si ja chlapca ako jahôdka.:/

/POLSKI/
Papierowe butki mam, papierowe podeszwy
/:z kimże będę tańcować, kiej parobcy odeszli.:/
Chociaż jestem czarna jako Cyganeczka
/:to mam Jasiuleczka jako jagódeczka.:/

/ENGLISH/
I have put on paper shoes, on them paper soles,
/:who is gonna dance with me when gone are
all boys.:/
Like a little gypsy girl, swarthy in the face,
/:got myself a pretty boy sweet like
strawberrie.s:/

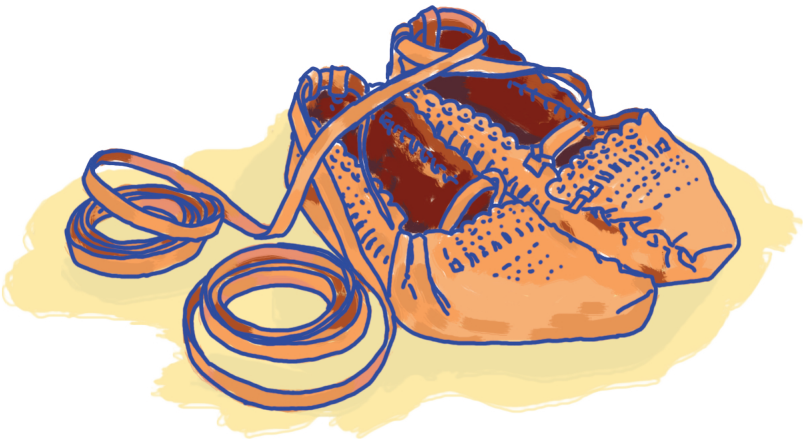

NA GRUŇIKU STOJI SARŇA

rýchle tempo *k tancu Obrtok*

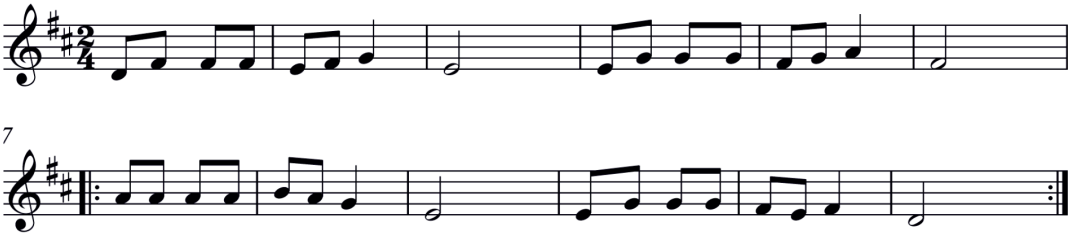

G/G/B: 234434533 3455456- 4 /:6666 7653-3-34 55434-2:/
P/P/P: 0122 1231- 12332342- /4444 5431- 12332120:/

Na gruňicku stoji sarňa, gřebje noskom
zeby zarla
/:gřebje gřebje zeše bojí, zeše mily
na ňe strojí.:/
Z Babej Gury idže chmara, skymzejo
to bede spala
/:s tobom stobom jašinecku, na bjoľučkim
zoglovecku.:/
Hoj zeše mi figimigi, cornevocka u Jadvigi
/:imôje by takje byly kjeby še mi ňeumyly.:/

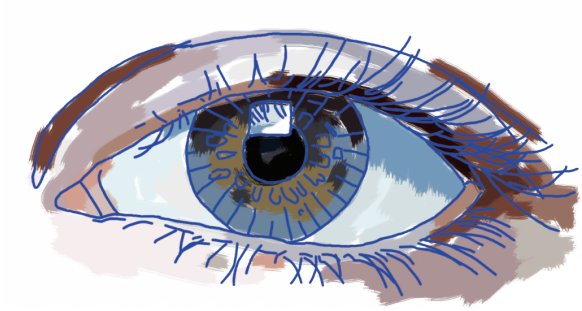

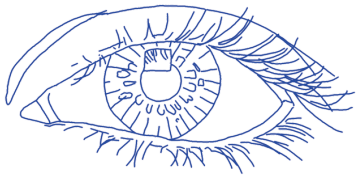

/Preklad/
Na grúničku stojí srna, hrabe nôžkou
že by jedla,
/:hrabe hrabe lebo sa bojí, že sa milý
na ňu stroj.:/
Z Babej Hory ide mrak, s kým že ja
to budem spať,
/:s tebou chlapče, na bielom vankúši.:/
Ej že sa mi figimigi, čierne oči Hedvigine,
/:aj moje by také boli keby som ich neumyla.:/

/POLSKI/
Na groniczku stoi sarna, grzebie nóżką,
bo by żarła
/:grzebie, grzebie, bo się boi, że się miły
na nią stroi.:/
Z Babiej Góry idzie chmura, z kim ja będę spać
/:z tobą Jasiuleczku, na białym jasieczku.:/
Hejże figle-migle, czarne oczy Jagusine
/:i moje by takie były, gdyby się mi nie umyły.:/

/ENGLISH/
On a hillside a little doe pawing
the ground 'cos its hungry,
/:pawing, pawing out of fear that my love
is poised to kill.:/
Babia Hora churning clouds, who will sleep
with me tonight?
/: ... it will be you boy, on a white pillow.:/
In my head still flashy-flashy, Hedviga's
black eyes,
/:mine would not be any different if they
weren't washed.:/

EJ DUDY MOJE DUDY
(Oravská Polhora)

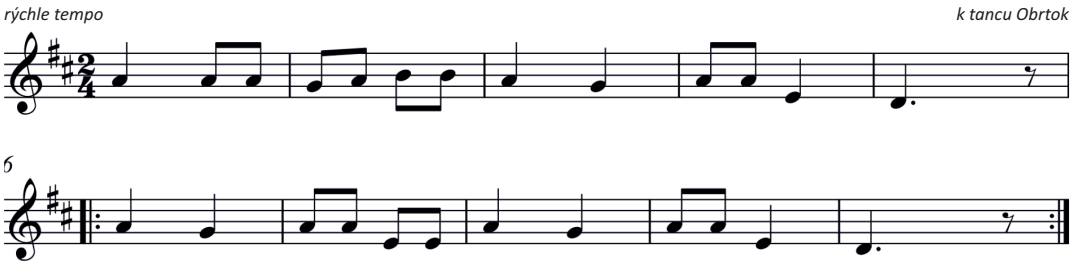

G/G/B: 665677 6-56632 /:6-5 66 33 6-5663-2-:/
P/P/P: 44 34 55 4-3- 44 1-0- /:43 44 11 4-3- 44 1-0- :/

Ej dudy môje dudy, gajdy môje gajdy
kjeby šče mi graľi tancyla byk navzdy.
Ej dudycki by graly třeba do ňik pary
sykovne paľuskico by přebjraly.

/Preklad/
Ej dudy moje dudy, gajdy moje gajdy,
keby ste mi hrali, tancovala by som navždy.
Ej gajdy by aj hrali, treba do nich pary,
šikovné prsty, čo by preberali.

/POLSKI/
Hej dudy moje dudy, gajdy moje gajdy
kiejbyście zagrały zawsze by mi nogi tańcowały.
Hej, by dudeczki grały, trzeba do nich pary
szykownych paluszków, co by przebierały.

/ENGLISH/
Oh bagpipes, my bagpipes,
if you played for me, I'd never stop dancing.
Oh bagpipes, they sound well, just need
bags of air, and a couple of swift fingers that
would my tune play.

MUJ KUŇ MUJ KUŇ

rýchle tempo *k tancu Obrtok*

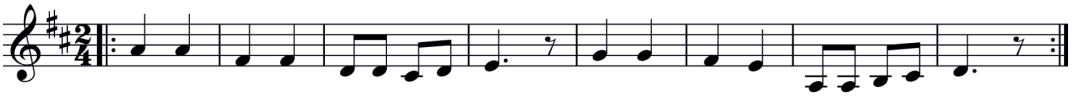

G/G/B: 66 44 22123- 5553-33432:/
P/P/P: 4422 00001-3331-11210:/

Muj kuň muj kuň moja mašina
Vovsa ňechce jyncmiňa ňima
Bo mu dejče kapke psyňice
Bo mňe vjedo na šibeňice

/Preklad/
Môj kôň, môj kôň moja mašina
Ovos nechce jačmeňa nemám
Tak mu dajte trochu pšenice
Lebo mňa vedú na šibenicu

/POLSKI/
Koń mój, koń mój moja maszyna,
Owsa nie chce, jęczmienia nie ma,
To mu dajcie chociaż pszenicę
Bo mnie wiodą na szubienicę

/ENGLISH/
My horse, my horse, my machine
It won't eat oats and I don't have
any barley
Why not give him grains of wheat
'cos I'm lead to the gallows

KÔLO MOJEJ CHALUPKI

rýchle tempo *k tancu Obrtok*

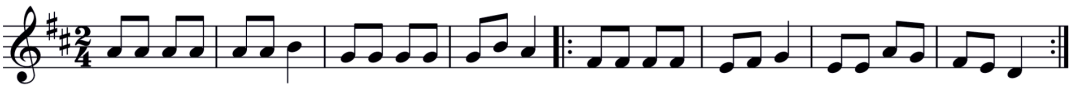

G/G/B: 6666 667 55 55576 /: 4444345- 3365432:/
P/P/P: 4444 44 5 333 3354 /: 2222 12 31143210:/

Kôlo mojej chalupki lečel golomb (zajonc) biaľutki
chlopcy moji chyčče gô, dom vom toľar za ňego.
Tancuval byk kjebyk môg, kjebyk ňimjol křivyk nug,
aľe křive noski mom, pôza chodňik zajimom.

/Preklad/
Okolo mojej chalúpky letel holúbok (zajac) biely
chlapci moji chyťte ho dám vám toliar za neho.
Tancoval by som keby som mohol, keby som nemal krivé nohy,
ale krivé nohy mám, chodím krivo (šmatlavo) po chodníku.

/POLSKI/
Koło mojej chałupki leciał gołąb bielutki
chłopcy moi chwyćcie go, dam talara za niego.
Tańcowałbym kiejbym mógł, kiejbym nie miał krzywych nóg,
ale krzywe nogi mam, za ścieżynkę wypadam.

/ENGLISH/
A little dove of white flew around my house
oh my boys just catch it for me, and I pay a taler for it.
And I would dance if I could, and if my legs weren't crooked,
but because my legs are bent, cannot walk on footpath straight.
.

MOJA MAMKA COMJALA

rýchle tempo *k tancu Obrtok*

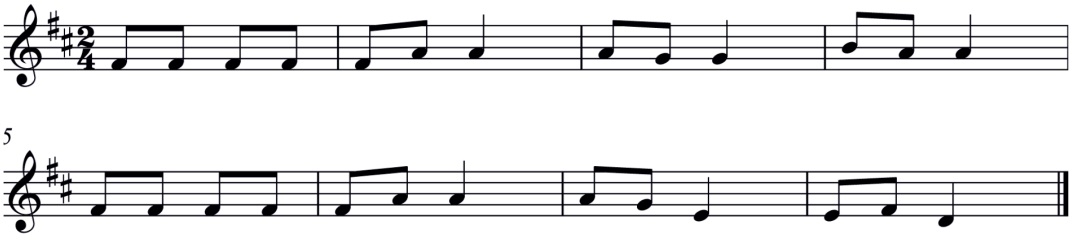

G/G/B: 44444--56—6 555 76 4444 4—56—65—3342
P/P/P: 22222—34---4333 54 2222 2--34—43---1120

Moja mamka comjala, comjala, comjala
do šana to skovala, skovala, skovala.
Mjala mamka mjala mjud, mjala mjud,
mjala mjud
a joji to sytki zmjut sytki zmjut sytki zmjut.

/Preklad/
Moja mamka, čo mala, to do sena schovala.
Mala mamka mala med, a ja som jej ho všetok
pojedol.

/POLSKI/
Moja mama co miała, co miała, co miała
to do siana schowała, schowała, schowała.
Miała mama, miała miód, miała miód,
miała miód
a jam jej to wszystko zmiótł, wszystko zmiótł,
wszystko zmiótł.

/ENGLISH/
All my mother ever had, ever had,
she stashed away in hay.
My mother had jar of honey,
and I ate it up all.

F POLHORSKYM GOJU

rýchle tempo *k tancu Obrtok*

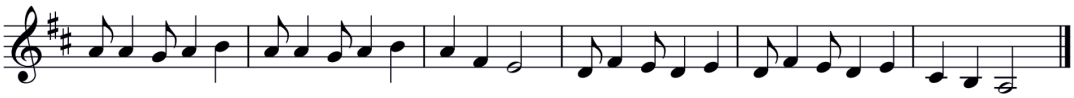

G/G/B: 66—567—66—567—643--/:24323-243234-23-:/
P/P/P: 44—345—44345—421--/:02101—02101—054:/

F polhorskym goju, f polhorskym goju tři ľipki
/:polhorscy chlopcy sykovňi sycy do bitki.:/
Byľi šeuňi v sobote vjecur do raňa
/:přikozdem jednym frajerka vjerno plakala.:/
Ňebi še Jašku, ňebi še Jaškuňebi še
/:tu mos vinecko, tu mos pivecko, napijše.:/
Ňechce vinecka, aňi pivecka gôřke je
/:přečebje, šelmo, frajerko vjerno, bitka je.:/
Kjeby šebiľi, kjeby šebiľi rencami,
/:aľe šebijo, aľe šebijo nozam.i:/

/Preklad/
V polhorskom háji tri lipky,
/:polhorskí chlapci šikovní všetci do bitky.:/
Bili sa oni v sobotu večer do rána,
:/pri každom jednom frajerka verná plakala.:/
Nebi sa chlapec, nebi sa,
/:tu máš vínečko, tu máš pivečko, napi sa.:/
Nechcem vínečko, ani pivečko, horké je,
/:pre teba, šelma, frajerka verná, bitka je.“/
Keby sa bili, keby sa bili rukami,
/:ale sa bijú, ale sa bijú nožmi.:/

/POLSKI/
W polhorskim gaju, w polhrskim gaju trzy lipki
/:polhorscy chłopcy szykowni wszyscy do bitki.:/
Bili się oni w sobotę wieczór do rana
/:przy każdym jednym dziewczyna wierna płakała.:/
Nie bij się Jaśku, nie bij się Jaśku, nie bij się
/:tu masz wnineczko, tu masz piweczko, napij się.:/
Nie chcę wineczka, ani piweczka gorzkie jest
/:przez ciebie, szelmo, dziewczyno wierna, biję się.:/
Gdybyż się bili, gdybyż się bili rękami
/:ale się biją, ale się biją nożami.:/

/ENGLISH/
In Polhora grove three lime trees grow,
/:those Polhora lads all are poised to brawl.:/
They were fighting viciously from Saturday dusk ‘till dawn,
/:devoted lover of each was sobbing there distraught.:/
Please stop fighting my dear boy, please, just call it quits,
/:here’s some wine and here’s some beer, stop and have a sip.:/
Don’t want any wine to drink, don’t want beer - it’s bitter,
/:all the fighting’s just for you, oh my little vixen.:/
If only they were using hands to fight, hands to fight
/:instead they’re using, instead they’re using steely knives.:/

HOJDANA HOJDANA

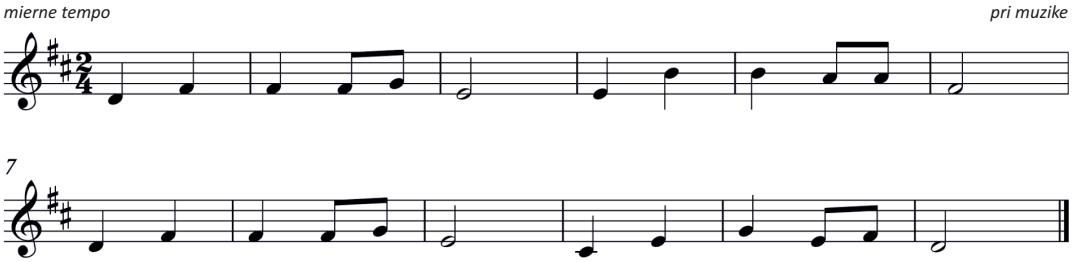

G/G/B: 2- 4445 3- 377 664- 244453-133342
645342-223333 0 46- 645342-223333242
P/P/P: 0-22231-155442-022231- 611120
423120-001111024- 423120-001111020

Hojdana hojdana, ňepude za pana,
sľe za takjego jako jo se sama.
Štyry rôki minyly co mi gače zgynyly
pjonty še jus navraco, ňik mi gače ňevraco.
A muj vôčec kupjul proše mjalo takje nogi pôdše
a vogunek zakřivjony, byl to čerťik podařony.

/Preklad/
Hojdana hojdana, nepôjdem za pána
ale za takého ako som ja sama.
Štyri roky prešli, čo sa mi nohavice stratili
piaty už je ku koncu, ale nikto mi nohavice nevracia.
A môj otec kúpil prasa, malo krivé nohy pod seba
A chvostík zakrivený, bol to čertík podarený.

/POLSKI/
Oj dana, oj dana, nie pójdę za pana,
Ale za takiego, jako jam je sama,
To już cztery latka jak mi się straciły gatki
Na piąty się już obraca, nikt gaci nie wraca
A mój ojciec kupił prosię miało takie nogi pod się
a ogonek zakrzywiony, był to czarcik wydarzony

/ENGLISH/
Swingy-swangy-swang I wont marry a nobleman
but I will be wed to a man of my kind.
Good four years have passed since I lost my pants
the fifth one's almost done, my pants are still gone.
And my father bought a pig with a little limp,
and it has a twisty tail, what a playful imp.

PÔLHORA, PÔLHORA

mierne tempo *pri muzike*

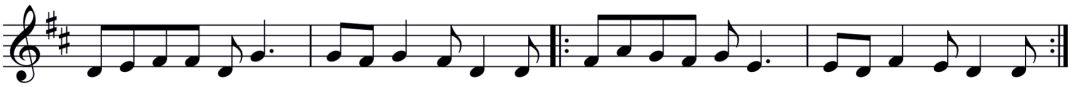

G/G/B: 234425- 545- 422 /:465 453- 324-322:/
P/P/P: 012203- 323- 200. /: 243231- 102- 100:/

Pôlhora, Pôlhora, ľyn jo če zaňehom
/:bô jo na Pôlhoře pôčesyňo ňimom.:/
Pôčesyňe môje daľekôš vôde mňe
/:kjebyš bylo bľizy pôčesylo byš mje.:/
Pôčes ze mňe pôčes Paňe Boze pôčes
/:bo mje ňepôčesy matka aňi vôčec.:/

/Preklad/
Polhora, Polhora, len ja ťa zanechám
/:bo ja na Polhore, potešenia nemám.:/
Potešenie moje ďaleko si odo mňa
/:keby si bolo bližšie, potešilo by si ma.:/
Poteš že ma poteš Pane Bože poteš
/:bo ma nepoteší matka ani otec.:/

/POLSKI/
Polhoro, Polhoro, muszę Cię zostawić
/:bo tu na Polhorze pocieszenia nie mam.:/
Moje pocieszenie daleko ode mnie
/:gdyby było bliżej ucieszyłoby mnie.:/
Pociesz, że mnie pociesz Panie Boże pociesz
/:bo mnie nie pocieszy matka ani ojciec.:/

/ENGLISH/
Polhora, Polhora, I'll bid you farewell
/:'cos no pleasure I find in Polhora anymore.:/
My delight you're so far, far away from me
/:If you're a bit closer, so happy I would be.:/
Our Lord in heaven send some joy my way
/:as my mum and father can't cheer up my day.:/

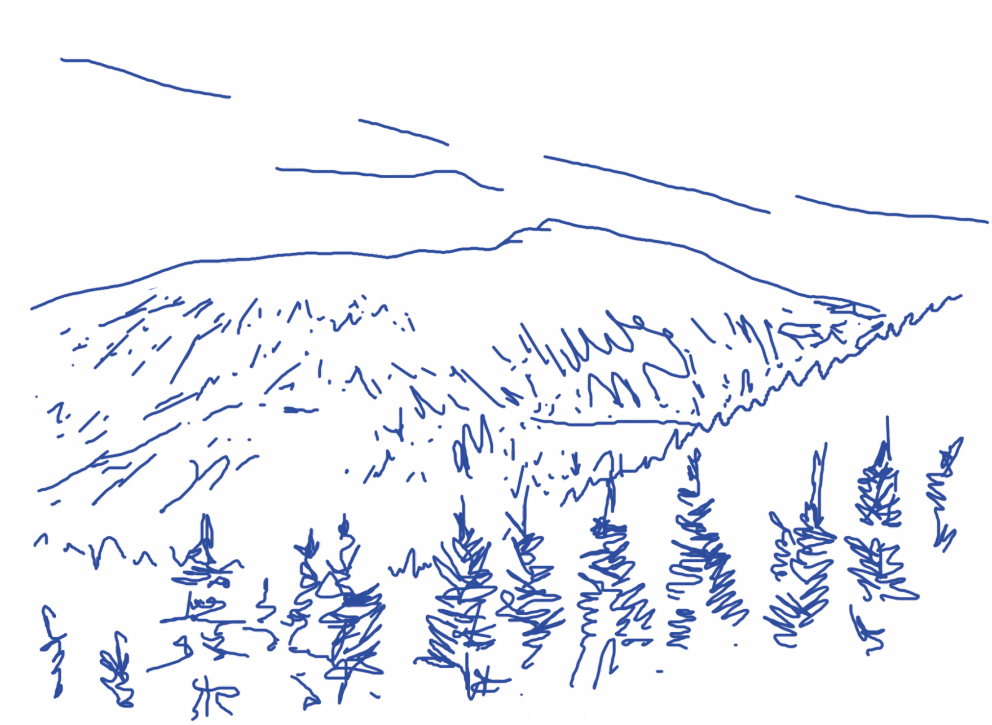

Interreg
Poľsko-Slovensko
Európsky fond regionálneho rozvoja
PL-SK
EURÓPSKA ÚNIA

Spoločná ochrana tajomstiev gajdošskej a pastierskej kultúry
PLSK.01.01.00-SK-0169/17